

de verenigde verenigingen

Augustus 2009

Vlaams regeerakkoord

Vlaams memorandum van 'de Verenigde Verenigingen'

In deze nota leggen we de prioriteiten van het memorandum van 'de Verenigde Verenigingen' naast letterlijke uittreksels uit het nieuwe Vlaamse regeerakkoord "Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden. Voor een vernieuwende, duurzame en warme samenleving".

Samenwerking en participatie verdiepen

- Opvolging van het Vlaams charter verzekeren
- Overheid moet samenwerken met maatschappelijke actoren
- Participatieprocessen verdiepen en versterken.
- Middenveld betrekken bij elke fase van de beleidscyclus, van in het prille begin.
- De strategische adviesraden opwaarderen en ten volle benutten.

p.7, inleiding

We willen verder inzetten op de methode van het **participatief beleid met een grote betrokkenheid van het middenveld**. Participatief beleid moet een belangrijke bijdrage leveren aan de verdere uitbouw van een innovatief, sociaal en open Vlaanderen. Maar er rust ook een belangrijke verantwoordelijkheid bij elke Vlaming en bij de sociale partners en de middenveldorganisaties.

p.24, dynamisch netwerkonderwijs

Met een stimulerend beleid wordt de school uitgebouwd tot een brede leefschoon, een school die ingebed is in de buurt en in het sociaaleconomische weefsel; en die van daaruit nauw samenwerkt met de samenleving, het verenigingsleven, de bedrijven, de social profit en de overheidsinstellingen.

p.25, dynamisch netwerkonderwijs

De participatie van alle leerlingen aan het sociale en culturele leven moet via de uitbouw van een brede school verhoogd worden. Als schakel tussen de school en haar netwerk, maken we het mogelijk dat het schoolgebouw breed gebruikt wordt. In eerste instantie is hier het lokaal overleg belangrijk. We onderzoeken hoe de Vlaamse overheid een collectieve verzekering kan afsluiten als de scholen hun deuren openzetten voor derden.

p.50, groen en dynamisch stedengewest

De Vlaamse Regering versterkt de milieusensibilisering alsook de reële participatie van het maatschappelijk middenveld in haar beleidsprocessen en **valoriseert de inbreng van strategische adviesraden in een vroege fase van de beleidsvorming**.

p. 61, natuur- en bosbeleid

Bij het beoogde natuur- en bosbeleid krijgen de overheid, de natuurverenigingen, de landgoedeigenaars en bosbeheerders, de landbouwers, de jagers en vissers en ook het bedrijfsleven elk een aangemeten rol en ondersteuning, op grond van hun respectieve sterkten en in functie van effectiviteit en draagvlak. Dit vereist onder meer het optimaliseren van samenwerkingsverbanden om het maatschappelijk draagvlak voor natuur- en landschapsbeleid duurzaam te bestendigen en te vergroten.

p.68, kinderopvang

We reorganiseren de opvang en vrijetijdsmogelijkheden van schoolgaande kinderen voor en na de schooluren en op vakantiedagen in nauw overleg met die partners voor wie dit een gezamenlijke opdracht is: scholen, gemeenten, jeugdwerk, speelpleinwerking, sport, socio-cultureel werk en welzijn.

p.69, een inspirerend beleid voor ouderen

Het Vlaams ouderenbeleidsplan wordt geëvalueerd en een nieuw plan wordt opgemaakt. De minister bevoegd voor welzijn neemt, als coördinerend minister voor het ouderenbeleid, het initiatief voor overleg met alle relevante actoren waaronder de Vlaamse ouderenraad. Voor de actieve senioren is het belangrijk de inspanningen voor een volwaardige participatie aan het beleid verder te zetten. Lokale initiatiefnemers kunnen een belangrijke rol spelen bij een allesomvattend activerend ouderenbeleid.

p.74, cultuur, jeugd en sport

We hebben de ambitie om in Vlaanderen te blijven investeren in een breed cultuur-, sport-, vrijetijds- en jeugdbeleid waarbij maatschappelijk engagement, participatie, interculturaliteit en sociale cohesie centraal staan. Voor de Vlaamse Regering vormen het verenigingsleven en het vrijwilligerswerk, ongeacht de sector waarin het zich ontwikkelt, een belangrijk aandachtspunt. Deze aandacht zal op Vlaams niveau worden verankerd in een **geactualiseerd charter met de Verenigde Verenigingen**. (...) de Vlaamse Regering zal volop inzetten op het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger in 2011. (...) We stimuleren samenwerkingsformules om het efficiënte gebruik van alle infrastructuur die met overheidssteun werd gebouwd, te bevorderen. (...) De Vlaamse overheid moet meer aandacht hebben voor de toenemende regionale samenwerking over cultuur, jeugd en sport en geeft de intergemeentelijke samenwerking alle kansen.

p.75, cultuur

Betreffende lokaal cultuurbeleid wordt verder geïnvesteerd in het wegwerken van blinde vlekken en het stimuleren van gemeenschapsvorming. We kiezen voor meer sturing op prioritaire doelstellingen en minder op instellingen, met nog minder planlast als gewenst gevolg.

p.87, open en innovatieve overheid; samen tegen de verkokering

Meer en meer beleidsthema's vragen om een beleidsdomein- en bestuurslaagoverschrijdende aanpak. Tegelijkertijd moet de Vlaamse overheid in dialoog gaan met alle maatschappelijke actoren en deze maatschappelijke betrokkenheid meer inbouwen in haar beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering.

p.89, interne staats hervorming

In dit takendebat wordt ook de planlast drastisch afgebouwd en worden de toezichtsregelingen per beleidssector kritisch herbekeken. (...) **De verschillende plannen die de lokale en provinciale besturen nu maken (cultuurbeleidsplan, jeugdbeleidsplan, sportbeleidsplan, milieubeleidsplan,...) verdwijnen en worden geïntegreerd in dit meerjarenplan (een legislatuurplan)**. De Vlaamse Regering zal een commissie oprichten, samengesteld uit gemeentemandarissen en experts, die verdere concrete beleidsaanbevelingen uitwerkt die leiden tot minder planlasten, een sterke administratieve vereenvoudiging en efficiëntiewinsten van de op de gemeenten toepasselijke decreten. Die commissie zal haar voorstellen ten laatste eind mei 2010 voorleggen.

Strijd tegen maatschappelijke ongelijkheid

- Structurele, inclusieve aanpak vanuit een overlegde en gedeelde beleidsvisie
- Strategische planning rond gendergelijkheid en evenredige deelname van minderheden
- Volwaardige erkenning van verenigingen van aandachtsgroepen
- Sensibilisering en afdwingbare juridische procedures tegen discriminatie
- Samenwerking tussen meldpunten en verenigingen
- Toegankelijke communicatiematerialen en -kanalen. Toepassen van gender- en diversiteitstoets in communicatie

p.9, inleiding

We zien de inburgering van nieuwkomers en oudkomers als een kans tot meer solidariteit en meer respect, tot meer dialoog; kortom tot meer samen-leven in Vlaanderen.

p.17, een duurzaam werkgelegenheidsplan

Het beleid met betrekking tot de evenredige arbeidsdeelname wordt versterkt, onder meer door de toepassing van diversiteitsplannen, zodat Vlaanderen op koers blijft voor het groeipad dat is vastgelegd in het Pact 2020. De Vlaamse overheid zelf versterkt ook haar inspanningen om meer personen met een handicap en meer allochtonen aan te werven, alsook haar inspanningen op het vlak van competentieontwikkeling en EVC. Ze versterkt haar voorbeeldfunctie, onder meer door doelstellingen over evenredige arbeidsdeelname in de beheersovereenkomsten en jaardoelstellingen van de leidend ambtenaar op te nemen. De Vlaamse overheid stimuleert de instroom van kansengroepen door, waar dat mogelijk is, de structurele barrières in de regelgeving aan te pakken, bijvoorbeeld in verband met de nationaliteitsvoorwaarde en de diplomaverenissen. (...) De evenredige arbeidsdeelname voor kansengroepen op de private arbeidsmarkt wordt versterkt via onder meer sectorale convenants. Organisaties die aanzienlijke subsidies ontvangen of omvangrijke Vlaamse overheidsopdrachten uitvoeren, moeten een diversiteitsbeleid ontwikkelen. Hiertoe zal overleg gepleegd worden met de sociale partners. De Vlaamse overheid zorgt via de diversiteitsplannen en projectontwikkelaars voor de nodige professionele ondersteuning.

p.74, cultuur, jeugd en sport

De Vlaamse Regering beschouwt de aanwezigheid van diverse culturele gemeenschappen als een rijkdom en wil investeren in duurzame werkvormen waarbij die cultuurgemeenschappen met veel respect voor hun afkomst en eigenheid, maar ook in hun ondertussen diepe Vlaamse verankering, een structurele aandacht vinden. (...) Participatiedrempels voor cultuur, jeugd en sport werken we verder weg en kansengroepen krijgen bijzondere aandacht.

p.82, gelijke kansen, diversiteit, inburgering en samenleven

We hebben respect voor de verscheidenheid van de verschillende individuen en groepen en willen individuen en groepen de mogelijkheden geven om zich te emanciperen in een niet-discriminerende samenleving, waarbij ook het inburgeringsproces essentieel is. Inburgering is een instrument om te komen tot gelijke kansen. Wij willen een generevenwichtige samenleving.

(...)

We focussen, conform het Pact 2020, op inclusie van doelgroepen. Naast de bestaande doelgroepen worden ook personen met een handicap als doelgroep van het gelijkekansenbeleid beschouwd. Elke doelgroep verdient ook een specifiek gelijkekansenbeleid. Daarom wordt – in nauw overleg met het middenveld – in de schoot van de Vlaamse Regering **een masterplan opgesteld voor de evenredige participatie van alle doelgroepen aan alle domeinen van het maatschappelijk leven**. In het kader van dat masterplan treft elke minister maatregelen op het vlak van gelijke kansen en diversiteit op zijn of haar beleidsdomein. Dat proces wordt concreet gevoed, ondersteund, opgevolgd en geëvalueerd in het kader van de open coördinatiemethode. Het masterplan bevat meetbare doelstellingen, concrete acties, een timing en een systematische monitoring van de resultaten. We maken werk van een **non-tolerantie beleid op het vlak van discriminatie**. We werken nog bestaande discriminaties in de regelgeving weg en maken het mogelijk dat bestaande Vlaamse inspectie- en controlediensten ook de naleving van het verbod op discriminatie controleren. We investeren in laagdrempelige meldpunten in de Vlaamse centrumsteden en in Brussel.

p.83, gelijke kansen - diversiteit

Een efficiënte monitoring op het vlak van gender is nodig. Daarvoor is een sterkere ontwikkeling van genderindicatoren noodzakelijk om het verticale en horizontale gelijke kansenbeleid te beoordelen. Het actieplan Gelijke Kansen van de Vlaamse Regering moet daartoe een aanzet zijn. Het middenveld wordt betrokken bij de ontwikkeling en de evaluatie van de actieplannen.

(...)

Het middenveld krijgt een grotere en structureel ingebedde rol. We investeren in de uitbouw van expertise aangaande personen met een handicap. **We investeren in een representatieve koepelorganisatie van belangenverenigingen per doelgroep en waarmee de Vlaamse Regering samenwerkt.**

(...)

Ook als organisatie en werkgever zet de Vlaamse overheid in op diversiteit en gelijke kansen. De

Vlaamse overheid wil haar voorbeeldrol met daden én met resultaten versterken. We doen dat op verschillende manieren (...) We voeren een non-discriminatieclausule in bij overheidsopdrachten en subsidiereglementen.

p. 86, een slagkrachtige overheid; vernieuwend personeelsbeleid

Op het gebied van evenredige arbeidsparticipatie zal de Vlaamse overheid haar voorbeeldrol tenvolle invullen. Nieuwe stappen, met name rond instroom en doorstroom, zullen worden gezet om de gelijke kansen en diversiteitsdoelstellingen voor de tewerkstelling van personen met een handicap, mensen van allochtone afkomst en mannen en vrouwen in top- en middenkader te bevorderen.

Ondersteuning van het verenigingsleven

- Doorzichtige subsidieregelingen, continuïteit en eenvoud in de regelgeving
- Zich houden aan bestaande subsidiereglementen
- Knelpunten uit 'Samen Vereenvoudigen' aanpakken, ook op federaal niveau
- Permanente erkenning, ondersteuning en promotie van het vrijwilligerswerk

p. 9, inleiding

Deze Vlaamse Regering wil volop inzetten op een warme samenleving. Wij willen de ontplooiingskansen van de mensen bevorderen en de sociale banden tussen mensen versterken. Alle gezinnen, maar ook het vrij initiatief en het vrijwilligerswerk zijn daarbij steunpilaren van ons Vlaams maatschappelijk bestel en worden dan ook actief ondersteund.

p. 19, een duurzaam investeringsplan + p. 57, verstandig omgaan met energie

We ondersteunen ondernemingen, verenigingen en lokale besturen om hun energieverbruik betekenisvol te beperken.

p. 65, inzetten op een warme samenleving

Cultuurbeleid, maar ook jeugd-, sport-, toerisme- en mediabeleid geven vorm en inhoud aan de gemeenschap (sociale ontplooiing) en aan het individu (zelfontplooiing). In 2020 kan de levenskwaliteit in Vlaanderen alleen maar aan de top staan als we er ook in slagen de participatie aan deze domeinen aanzienlijk te verhogen.

p. 73, vrijwilligerswerk (onder welzijn, volksgezondheid, gezin)

De Vlaamse Regering zal in overleg met de partners uit de verschillende sectoren het vrijwilligerswerk promoten en de deskundigheid over het vrijwilligerswerk uitbouwen door onderzoek. De Vlaamse Regering geeft prioriteit aan de onmiddellijke uitvoering van het nieuwe decreet over het vrijwilligerswerk in welzijn en gezondheid. We voorzien in een verhoging van de budgetten voor alle vrijwilligersorganisaties in welzijn en gezondheid. We stellen een stappenplan op om de erkenning, subsidiëring en controle van ingebouwde vrijwilligerswerkingen in welzijn en gezondheid in de sectorale regelgeving in te voeren.

p. 74, cultuur, jeugd en sport

Via een **nieuwe versie van het actieplan Samen Vereenvoudigen** wordt een inventaris opgesteld van plan- en regeloverlast voor verenigingen. De Vlaamse Regering engageert zich om binnen haar bevoegdheden deze overlast weg te werken. **Tegelijk zal zij, onder andere via het Overlegcomité, de problemen op federaal niveau agenderen** en samen met de andere gemeenschappen van deze problematiek een speerpunt maken. (...) Het **verenigingsleven wordt actief, structureel en projectmatig ondersteund. We zorgen voor een doorzichtige subsidieregeling, eenvoudige regelgeving en de blijvende erkenning en ondersteuning van het vrijwilligerswerk.** De Vlaamse Regering **bevestigt het belang van de sectorale subsidiestromen voor het lokale jeugd-, cultuur-, sport- en erfgoedbeleid.** (...) Om de culturele competenties te verhogen zullen onderwijs, amateurkunsten, sociaal-cultureel werk, kunsten- en erfgoedorganisaties aandacht besteden aan de cultuureducatie en initiatieven nemen voor toeleiding om zoveel mogelijk mensen en doelgroepen te stimuleren tot een actieve cultuurbeleving (deelnemen en deelhebben). Daartoe zal tussen de beleidsdomeinen Onderwijs, CJSM en Welzijn een overeenkomst worden gesloten voor de concretisering van gezamenlijke en respectieve inspanningen.

p.75, cultuur

Om de vernieuwing in het kunstenlandschap blijvend te waarborgen streven we naar een evenwichtiger verhouding tussen structurele en projectmatige subsidiëring.

p.77, gezonde sportbeleving

Het decreet over de sportfederaties wordt geëvalueerd.

Middenveld: motor van sociale innovatie

- Diplomafetisjisme opgeven en competenties erkennen, waar en hoe ze ook verworven zijn
- Expertise opbouwen rond maatschappelijke innovatie en de rol van het middenveld erin
- Impulsprogramma's voor maatschappelijk innoverende projecten in het sociaal cultureel middenveld
- Coherent beleid voeren rond de erkenning van verworven competenties. Niet-formeel en informeel leren zichtbaar maken, erkennen en valoriseren. Vlaamse overheid moet goede voorbeeld geven
- Een 'Vlaams leerplan' voor kortergeschoolden ontwikkelen

p.13, een duurzaam werkgelegenheidsplan

Het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) wordt ontwikkeld. We realiseren daarvoor het **digitaal competentieportfolio**. De samenstelling van dat portfolio start in het onderwijs en bevat een overzicht

van alle verworven diploma's, competenties, ervaring,... Een noodzakelijke voorwaarde daarvoor is de **uitbouw van een Vlaamse kwalificatiestructuur** om tot een concrete inschaling van onder andere deelcertificaten te komen.

p.15, een duurzaam werkgelegenheidsplan

We zorgen voor een nauwgezette uitrol van de kwalificatiestructuur zodat de beroepsgerichte opleidingen aansluiten bij de behoeften op de arbeidsmarkt, de kwalificaties - ongeacht waar ze worden behaald - gelijkwaardig zijn en we kortere trajecten kunnen realiseren door rekening te houden met verworven competenties.

p. 27, hogere participatie aan het levenslang leren

EVC's moeten in elk leertraject gehonoreerd worden.

p.40, innovatiecentrum Vlaanderen

Om de impuls die we voor een meer op innovatie gerichte economie en samenleving willen geven, maximaal te laten renderen, zullen we **een nieuw innovatiepact sluiten. We betrekken er alle relevante actoren bij.**

p.74, cultuur, jeugd en sport

De erkenning van elders verworven competenties en kwalificaties moet de waarde van niet-formeel leren, onder andere via het verenigingsleven, beter zichtbaar maken en valoriseren. Met het oog op een geëigende plaats binnen het brede educatieve landschap en civiele validatie stemmen we af met de initiatieven binnen onderwijs, werk, over alle beleidsdomeinen heen en met de Europese initiatieven ter zake.

p.76, cultuur

We ontwikkelen een monitoringsinstrument voor de sociaal-culturele sector dat als doel heeft de tendensen in de sector in kaart te brengen en de maatschappelijke positie te versterken. Daartoe worden sluitende afspraken gemaakt tussen alle actoren: de betrokken IVA's, de steunpunten en de bovenbouw. De positionering en de opdrachten van alle betrokkenen worden in dat kader herijkt. In geen geval kan dat leiden tot een grotere planlast voor de sociaal-culturele organisaties.

p.86, een slagkrachtige overheid; vernieuwend personeelsbeleid

Bij de selectie van kandidaten gaat men uit van competenties. **De klemtoon verschuift daarbij van louter diplomagericht werven naar rekrutering op basis van competentie inclusief ervaring.** Het werven op basis van EVC's is daarbij een eerste stap. (...)

Armoede uitsluiten

- Fundamentele aanpak. Gedurfde en gerichte langetermijnmaatregelen om DD (...) te halen
- Van het activeringsbeleid een participatiebeleid maken
- Extra aandacht voor 'gekleurde armoede'
- Versterken van (lokale) netwerken tussen overheidsstructuren en verenigingen
- Ervaringskennis van mensen in armoede betrekken bij het beleid
- Voortrekkersrol spelen tijdens Belgisch EU-voorzitterschap, het Europees jaar tegen armoede

p. 58, verstandig omgaan met energie

Energie is een randvoorwaarde om menswaardig te leven. We zorgen voor energie-efficiëntie voor iedereen door investeringen in daken, ketels en beglazing te ondersteunen. Ook kansarmen moeten kunnen ingaan op kostprijsverlagende aanbiedingen. Armoede mag geen aanleiding geven tot mensenwaardige levensomstandigheden door een gebrek aan warm water, verwarming of elektriciteit. We brengen van overheidswege zelf energiebesparingsinvesteringen aan bij kansarme gezinnen.

p.66, de strijd tegen schuldenlast en armoede

De bestrijding van armoede is een topprioriteit. (...) We werken, samen met elk betrokken beleidsdomein en de stakeholders, een **nieuw Vlaams actieplan armoedebestrijding** uit. We vertrekken hiervoor van de vaststellingen van het ViA-atelier van 27 april 2009 en de meetbare doelstellingen die met de sociale partners en het verenigingsleven in het Pact 2020 naar voren werden geschoven. (...) **Dialogoog met en participatie (ondermeer aan het beleid) van mensen in armoede is essentieel in de armoedebestrijding.**

p.71, een sterke en gerespecteerde eerstelijnsgezondheidszorg

De rol van de wijkgezondheidscentra in kansarme buurten wordt versterkt en uitgebreid, met het oog op het dichten van de gezondheidskloof voor mensen met een laag inkomen.

Mee bouwen aan een Europees project in Vlaanderen

- Intensiever en proactiever bijdragen aan de Europese besluitvorming en die inbreng systematisch bekendmaken
- In elk departement een 'aanspreekpunt Europa', in nauw contact met Vlaams Europees Verbindingsagentschap (VLEVA)
- Drempels verlagen voor deelname van verenigingen in VLEVA

p.91, Vlaams beleid staat open tegenover de wereld, Europese Unie

De Vlaamse Regering zal het Belgische EU-voorzitterschap in 2010 actief invullen. **We ontwikkelen een strategie om meer te wegen op de Europese besluitvorming**, met inbegrip van de samenstelling van de delegaties, **ook op ambtelijk niveau**, vooral in die domeinen waar we zelf het voorzitterschap op ons nemen. We benutten het Europese voorzitterschap om (...) de rol van Vlaanderen in het Europese beleid te duiden en het draagvlak voor de Europese integratie bij de Vlamingen te vergroten.

(...) De Vlaamse Regering zal samen met het Vlaams Parlement verder investeren in een proactieve opvolging van het Europese beleid en de regelgeving. Ze maakt impactanalyses van ontwerpen van nieuwe Europese regelgeving en zorgt voor een correcte en snelle omzetting naar Vlaamse regelgeving. We spelen via het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (VLEVA) actiever in op de Europese programma's die Vlaamse ondernemingen ondersteuning bieden.

Samen werken aan een toekomstpact voor Vlaanderen

- Doelstellingen in Pact 2020 uitvoeren met 'de Verenigde Verenigingen'
- Accenten voor een solidair, duurzaam, open, zorgzaam en gezond Vlaanderen

p.23, Vlaanderen in Actie

Na het vastleggen van de visie Vlaanderen in Actie (ViA) en het draagvlak voor de uitvoering ervan, wenst de Vlaamse Regering, samen met de sociale partners, het verenigingsleven en de brede bevolking Vlaanderen in Actie te concretiseren en uit te voeren. We zetten resoluut in op de concretisering van de doorbraken in tastbare projecten en flankerend beleid, waarmee we in de komende regeerperiode substantiële stappen zetten om de doelstellingen van het Pact 2020 te

bereiken. (...)

Voor de opvolging van de realisatie van de doelstellingen van het Pact 2020 ontwikkelen we een monitoringsysteem met een boordtabel. Hierover zal overleg plaatsvinden met de verschillende partners van het Pact, met name de sociale partners in het kader van VESOC, de Verenigde Verenigingen en de administratie. De Studiedienst van de Vlaamse Regering houdt de indicatoren bij en rapporteert jaarlijks over de evoluties en geboekte resultaten. (...)

De manier van werken van Vlaanderen in Actie heeft haar waarde bewezen en zetten we daarom voort. Een stuurgroep met onafhankelijke deskundigen zal als een Raad van Wijzen waken over de uitdagingen voor de langetermijntoekomst van Vlaanderen.

p. 76, jeugd

In een ruimer perspectief stelt de Vlaamse Regering een jongerenpact op met de jongeren waarbij toekomstgericht wordt gekeken naar maatschappelijke thema's als solidariteit tussen de generaties, talentontwikkeling, creativiteit, engagement en uitdagingen gekoppeld aan diverse vormen van risicogedrag, zoals drugsgebruik, zelfdoding, geweld.